

Fylkesmannen i Oslo & Akershus

Erfaringer fra Geoanalyse-workshops

Erfaring fra samling(er) og
oppfølging/bruk hos fylkesmannen
i Oslo og Akershus

4 samlinger

- Regional GeoAnalyseworkshop 2010 (Østlandsregionen)
27.-29. oktober 2010
- Areal- og geo- Analyseworkshop 2011 – ROS og beredskap
(Akershuskommunene)
16.-18. november 2011
- ROS-, Beredskaps- og Geo- Analyse workshop 2012
(Fylkesmennene)
15.-17. februar 2012
- GeoCelle – Øvelse hovedstad 2013 (Beredskapsetatene i Oslo-regionen)
29.-31. mai 2013

Regional GeoAnalyseworkshop 2010

27.-29. oktober

- Målgruppe: Inviterte GIS-fagpersoner fra Østlandsområdet (flest fra kommuner)
- FMOA-rolle: Deltaker og ufrivillig medlem av kurskomiteen (utskremt pga. bortfall fra FMHE.)
- Oppgavematikk: Etablering av snødeponi i Oslo
 - Nettverksanalyse (egnet i forhold til transportøkonomiske hensyn)
 - Områdeberegning (finne et eller flere passende områder for snødeponi)
 - Miljø, Klima og energi (hvilke(t) område er best egnet i forhold til miljømessige hensyn)
 - Risiko og sårbarhet (hvilke(t) område er best egnet i forhold til risiko og sårbarhet)
 - Menneskelig påvirkning (hvilke(t) område er best egnet i forhold til menneskelig påvirkning)
- Programvare: ArcGIS, GIS/LINE og ISY WinMap

Erfaring

Regional GeoAnalyseworkshop 2010

- Positivt
 - Spennende arbeidsform
 - Inspirerende
 - Gode foredrag
 - Energigivende (sannsynligvis avhengig av om en er introvert eller ekstrovert?!)
 - Nettverksbygging
 - Kjennskap til flere med god GIS-kompetanse

Erfaring

Regional GeoAnalyseworkshop 2010

- Negativt
 - Vanskelig å få noen nytte-effekt / vinn-vinn-effekt når en benytter ulik programvare
 - ArcGIS
 - GIS/LINE
 - ISY WinMap
 - FME
 - Ulike filformat (bl.a. konverteringsproblematikk)
 - Ulik fremgangsmåte for samme type analyse
 - Lite læring (mye frustrasjon)

Areal- og geo- Analyseworkshop 2011 – ROS og beredskap 16.-18. november

- Målgruppe: Kommunene i Akershus
 - (Personer som arbeider med GIS, arealplanlegging, samfunnssikkerhet og ROS)
- FMOA-rolle: I programkomiteen
- Oppgavetematikk: Etablering av massedeponi i Gjerdrum
 - Oversiktsplanlegging
 - ROS-analyse av kommunens areal
 - ROS analyse av et spesifikt område
 - Omregulering
 - Kartografi – presentasjon av resultater på en god måte
- Programvare: GIS/LINE

Erfaring

Areal- og geo- Analyseworkshop 2011 – ROS og beredskap

- Positivt
 - Fokusering på aktuelle problemstillinger
 - En programvareleverandør
 - Gav ideen til å arrangere en egen samling for Fylkesmennene – med beredskapsavdelingene som viktigste målgruppe.
 - En «katalysator» i forbindelse med samarbeidsplaner om GIS -
> OslofjordGIS

Erfaring

Areal- og geo- Analyseworkshop 2011 – ROS og beredskap

- Negativt
 - Litt få ikke-GISere
 - «GIS-folket» tar dermed for mye av plassen (Blir litt for «nerdete»)
 - Noen i gruppa blir svært passive
 - Får inntrykk av at deltakerne sliter med analysemodulen i GIS/LINE
 - Hvilken effekt har vi fått ute i kommunene etter ROS-workshopen? (Fylkesberedskapssjefen uttaler)
 - Mange kommuner setter bort arbeidet til konsulenter
 - Kommunene kan selv være misfornøyde med analysene, men de fremmer likevel ROS-analysen.

ROS-, Beredskaps- og Geo- Analyse workshop 2012

15.-17. februar

- Målgruppe: Fylkesmenn; GIS-medarbeidere og ansatte ved Beredskapsavdelingen
- FMOA-rolle: I programkomiteen (OslofjordGIS) og deltakere
- Oppgavematikk:
 - Skogbrann
 - Akutt forurensing
 - Smittespredning
 - Bortfall av kritisk infrastruktur
- Programvare: ArcGIS

Spørreundersøkelse - spørsmålene

Vær vennlig å angi i hvilken grad du er enig i følgende utsagn (helt uenig = 1, helt enig = 6)

Spørsmål 1: Jeg opplevde geanalyseworkshopen som nyttig

Spørsmål 2: Geoanalyseworkshopen har gjort meg bedre i stand til å løse oppgaver som jeg kan bli stilt overfor

Spørsmål 3: Geoanalyseworkshopen har gitt meg ny viten og innsikt

Spørsmål 4: Geoanalyseworkshopen har gjort at jeg utnytter potensialet i GIS-verktøyene på en bedre måte enn tidligere

Spørsmål 5: Geoanalyseworkshopen har medført tettere samarbeid mellom Beredskaps- og GIS-medarbeidere i embetet

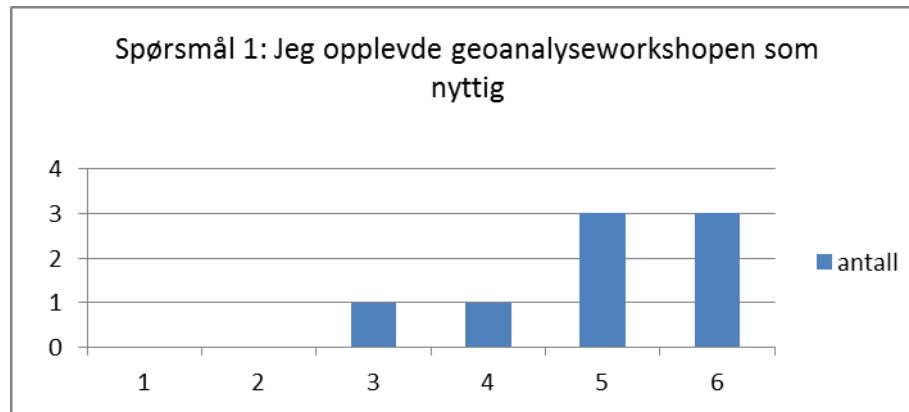
Spørsmål 6: Geoanalyseworkshopen har medført at Beredskap etterspør flere GIS-analyser enn tidligere

Spørsmål 7: Jeg ønsker at geanalyseworkshop blir en fast arbeidsmetode for fylkesmennenes analyse-arbeid

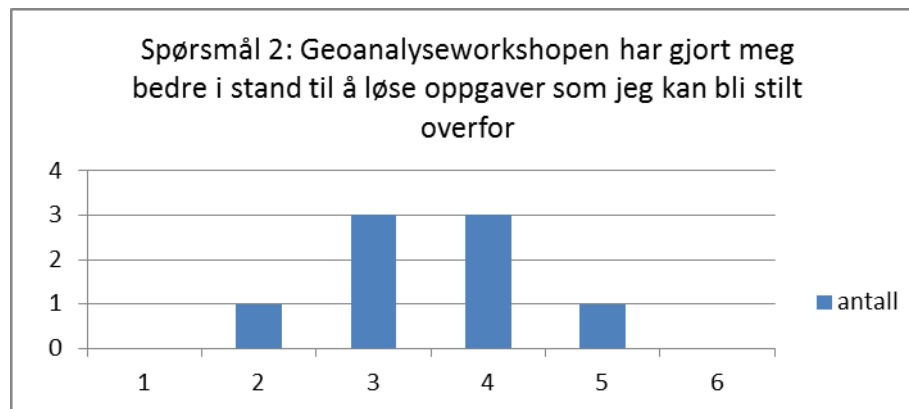
19 deltakere – 8 besvarelser (7 fra GIS-medarbeidere)

Spørreundersøkelse - svarene

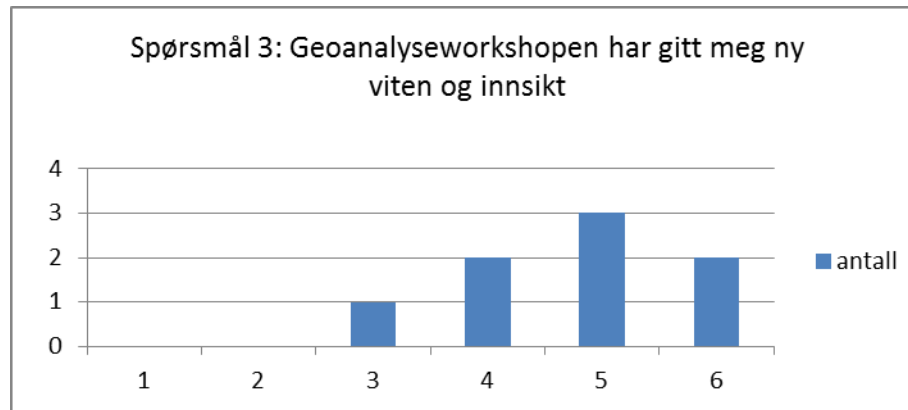
Gjennomsnitt: 5

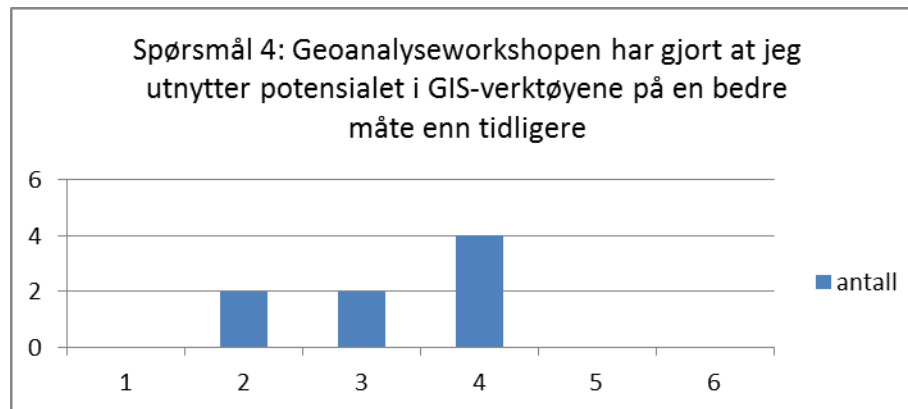
Gjennomsnitt: 3,5

Spørreundersøkelse - svarene

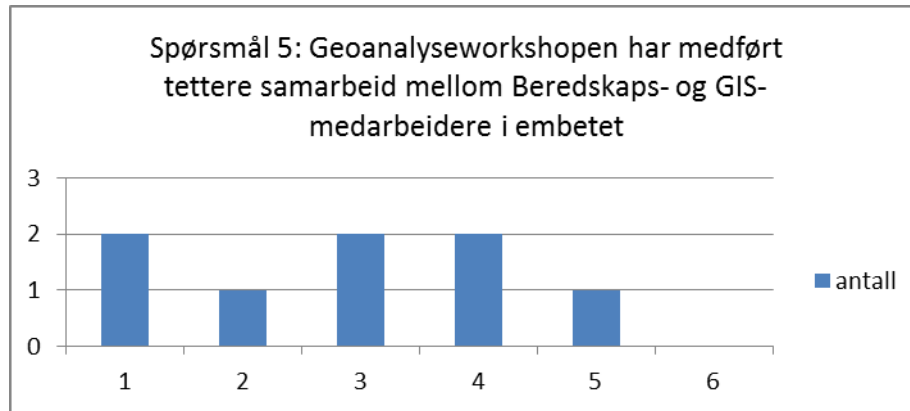
Gjennomsnitt: 4,8

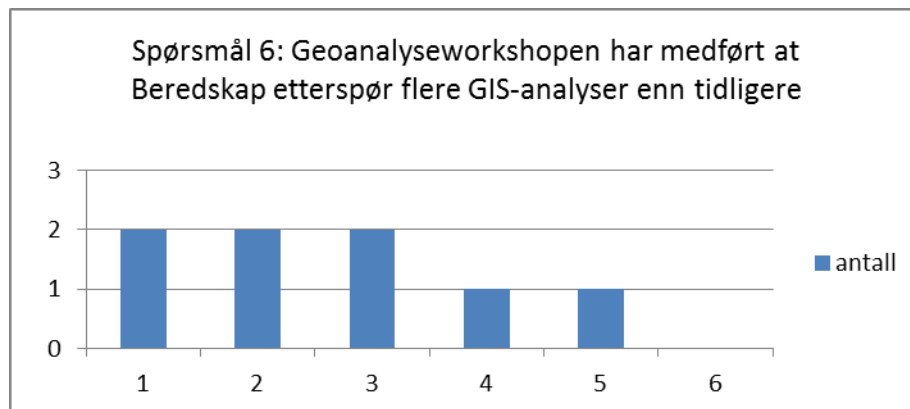
Gjennomsnitt: 3,3

Spørreundersøkelse - svarene

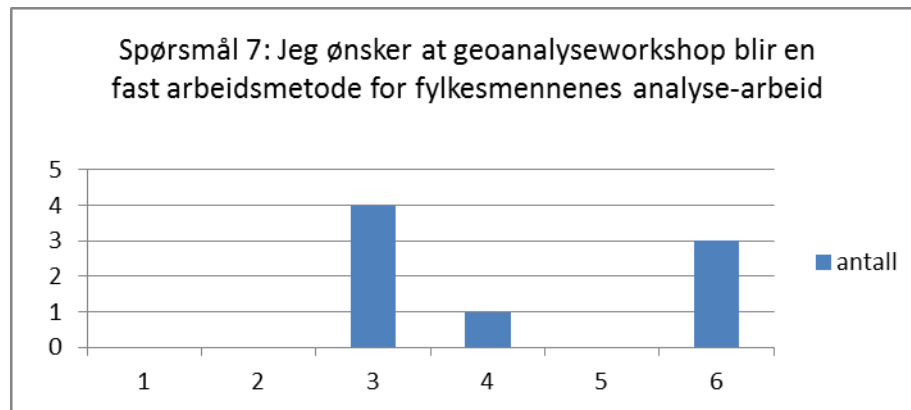
Gjennomsnitt: 2,9

Gjennomsnitt: 2,6

Spørreundersøkelse - svarene

Gjennomsnitt: 4,3

Spørreundersøkelse - Andre kommentarer

- Ble litt stort gap mellom fagfolka og beredskapsfolka med det opplegget vi hadde den gangen. Kan nok være mer matnytte hvis opplegget justeres.
- For min del representerte eg både GIS og beredskap i ett, og var eneste utsendte frå vårt embet. Sånn sett fikk vi ikkje meir fart på resten av beredskap enn før, sjølv om eg hadde en oppsummering for gruppen etter workshopen, som skapte en viss interesse. Men slikt må nok følges opp meir, og de andre beredskaps- og kanskje spesielt planfolk kan integreres meir i karttenking (jobber med saken med «godt-eksempelmetoden»).
- Kanskje aktuelt som tilbud hvert 2.- 3. år. Men har beredskapspersonell tilstrekkelig kunnskapsnivå om mulighetene ved bruk av GIS?
- Til pkt 7: Usikker på om det er metoden – tror Fylkesmennene kan ha helt andre arenaer for analysearbeid.
- Savnet ferdigstilling. Dro hjem med noe som ikke var helt ferdig. Hadde vært bedre m flere enklere case til å bygge videre enn et stort dels uløst. Ikke GIS-fag folka må ha en bedre forståelse av hva som kan løses og ikke, eller hvor komplisert enkelte ting kan være. Nyttan vil øke dersom man kommer opp med ferdige modeller og kan trimme disse. For mye GIS og for lite Beredskap underveis.
- Til pkt 5 og 6: Jeg samarbeider tettere med beredskapssjefen enn tidligere, men det skyldes nok ikke geoanalyseworkshopen, men at vi har en ny beredskapssjef som kommer fra Kystverket og er opplært i at kart er et viktig verktøy.
- Jeg synes samlingen i februar 12 var veldig bra. Hadde stort læringsutbytte av de konkrete oppgavene, og så var det veldig konstruktivt at det var sammen med beredskap.
- Ingen fra vår beredskapsgruppe deltok. Jeg har dermed ikke klart å få det gjennomslaget jeg hadde håpet på. Dessuten merker jeg at jeg selv ikke kan nok om geoanalyser til å kunne gå offensivt frem. Jeg ønsker dermed mer kunnskap/workshops om selve analysemetodene – hva gjør de ulike metodene, hvilket datagrunnlag krever de ulike metodene, hvordan bør de kombineres i kjede osv.

Annen erfaring (FMOA)

ROS-, Beredskaps- og Geo- Analyse workshop 2012

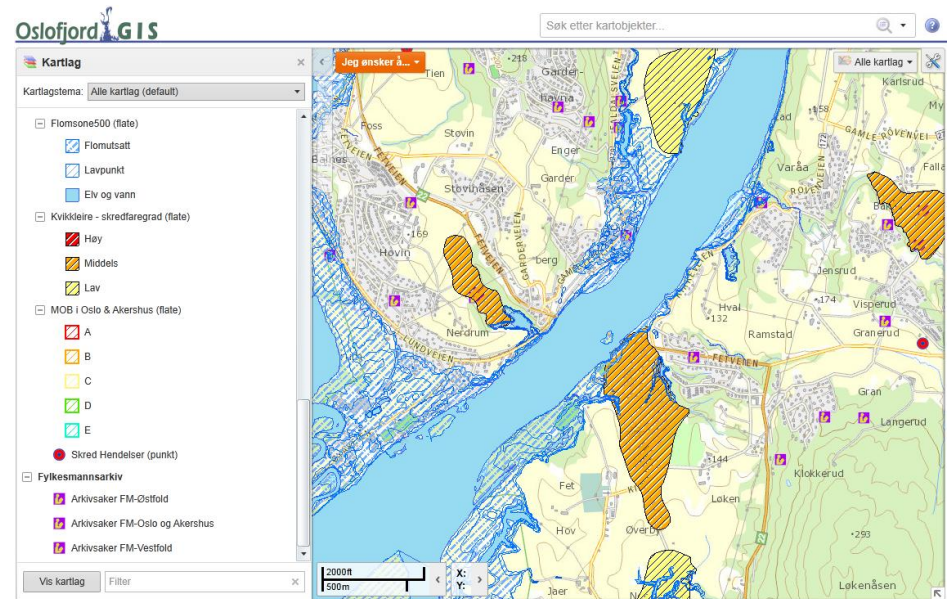
- Beredskapssjefen svært interessert i GIS
 - Bruk generelt
 - Kart skal brukes i Krisestab og som supplement til felles situasjonsforståelse i kriseledelsen og ovenfor Fylkesberedskapsrådet.
 - På sikt ønsker vi også å bruke kart i forebyggende arbeid, men her er vi helt i startfasen.
 - Benyttet kart i øvelses-sammenheng
 - Øvelse Tyr 2012

OslofjordGIS – intern Web-innsynsklient for 3 Fylkesmannsembeter benyttet under øvelse TYR

➤ En «betaversjon» av denne løsningen ble benyttet i forbindelse med fjordårets øvelse i Oslo – «Øvelse Tyr»

- Godt verktøy for å informere embetsledelsen
 - Egne påtegninger
 - Legge til shape-filer
 - Legge til WMS-tjenester
 - Lagre og dele prosjekt
- Ellers liten praktisk nytte for Fylkesmannens beredskapsstab i denne øvelsen, pga. liten involveringsgrad

GeoCelle – Øvelse hovedstad 2013

29.-31. mai

- Målgruppe: Beredskapsetatene i Oslo kommune, samt HV, Hæren, Politiet og FM-OA
- FMOA-rolle: deltakere og observatører
- Oppgavematikk:
 - Muligheter ved bruk av kart i krise
 - Utarbeide tilleggspakke for de ulike etatene
 - Situasjonsovervåkning. Behovet i de ulike etatene
- Programvare: ArcGIS og FME

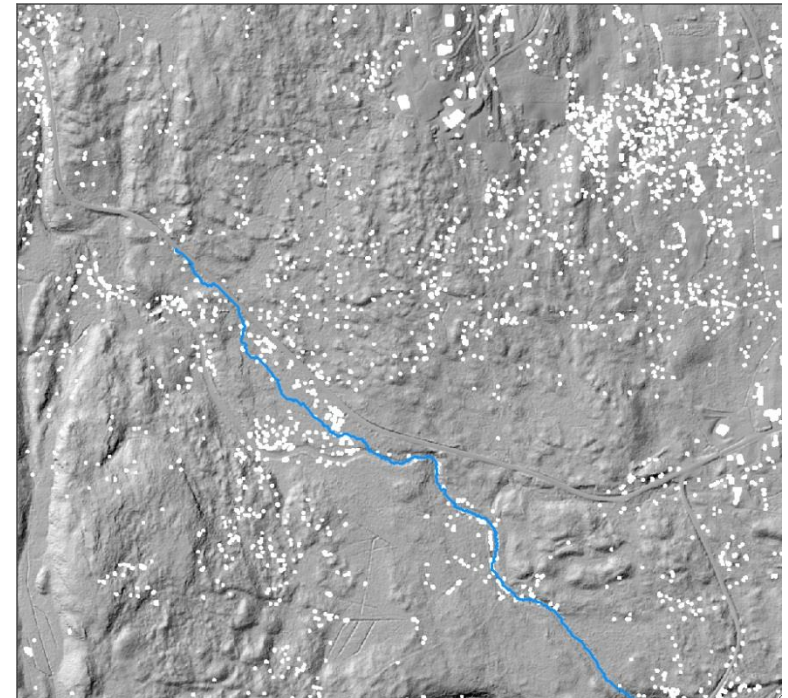
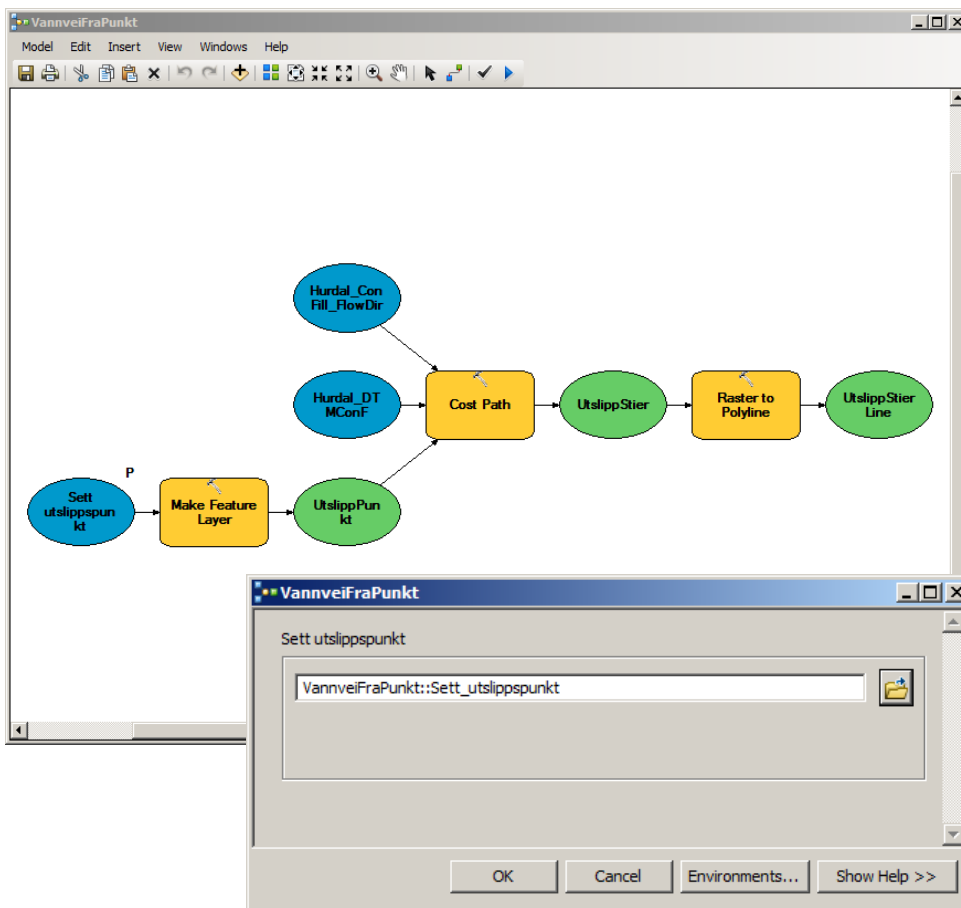
Erfaring

GeoCelle – Øvelse hovedstad 2013

- Positivt
 - Tør å prøve litt mer på å etablere analyser i ModelBuilder (Analysemodulen i ArcGIS)
 - Samhandling mellom egne og eksterne GIS-ressurser
- Negativt
 - Litt vanskelig i starten å skulle enes om en felles arbeidsgang – og å få til samspillet som trengs
 - Erfaringer med ulik programvare
 - ArcGIS
 - FME

«Følg en regndråpe» i ModelBuilder

Erfaringer fra Øvelse Hovedstad - Samhandling

Vallner Per - møte (3 deltakere)

Vallner Per - møte
Tilkoblingsinformasjon og alternativer for møte

Direktemelding Video Del

3051

Anders Bugge Mills
Anmarkrud Jon Anders
Vallner Per

planportal vesstid, miljøkommunene

Vallner Per 11:23

- Arbeidet som gjøres med løsningen er direkte tilgjengelig for brukerne i alle tre involverte fylker
- Løsningen er etablert i FRI infrastruktur og trekker veksler på allerede etablerte løsninger på server og nettverk (gjenbruk). FAD's IKT-strategi

Anmarkrud Jon Anders 11:37

- 60!? Fordelt på 6 kursdager – og 5 står fortsatt på venteliste for kursing.

Anmarkrud Jon Anders 11:48

- og for å vise noe av den opplevde effekten av å samarbeide: Jeg måtte i en begravelse, da vi skulle arrangere kurs nr 2 for saksbehandlere stort sett fra FMOA. Anders og Per tok da denne oppgaven på strak arm, som den største selvfølgelighet.

FMOS hadde heller ingen kursrom tilgjengelig pga ombygging. Saksbehandlere fra FMOS deltok både i OA og VE.

Siste melding mottatt 24.09.2013 klokken 11:23.

Anders Bugge Mills - deler

Skjermdeling

Be om kontroll

OslofjordGIS Gardermoen sept2013.pptx - Microsoft PowerPoint

http://fmgapp1/webgis/?View

Hovedsiden - Intranett FM Ves... OslofjordGIS

Oslofjord GIS

Søk etter kartobjekter...

Navigering Zoom Inn Zoom Ut Opprinnelig utsnitt Fullt utsnitt Forrige utsnitt Neste utsnitt

Informasjon

Kartlag

Kartlagstema: Alle kartlag (default)

- LokaliseringFMOA_MapService
 - Fylkesmann_ny_lokalisering
- Oversiktskart_ØvelseHovedstad
 - points

Fornebu
Sjursoya
Øvre Lian

Erfaringer fra Øvelse Hovedstad – bruk av ArcGIS online

The screenshot shows the 'Mine grupper' (My groups) page in the HavaAdmin system. The page has a navigation bar with links for 'HJEM', 'GALLERI', 'KART', 'GRUPPER', 'MITT INNHOLD', and 'MIN ORGANISASJON'. Below the navigation bar, there are buttons for 'OPPRETT EN GRUPPE' and 'INVITASJONER (0)'. The main content area is divided into two columns. The left column, titled 'Vis', lists 'Alle mine grupper' (All my groups) with a sub-section 'Eies av meg' (Owned by me) listing groups 'F2', 'G2', 'K2', and 'P2'. The right column, titled 'Du er medlem i 5 grupper' (You are a member of 5 groups), lists 'Søk etter...' (Search for...) and 'Organisasjonens grupper' (Organization's groups). The 'F2' group is highlighted, showing it was created by 'HavaAdministrator' on August 29, 2013.

The screenshot shows the details page for the 'K2' group in HavaAdmin. The page has a navigation bar with links for 'HJEM', 'GALLERI', 'KART', 'GRUPPER', 'MITT INNHOLD', and 'MIN ORGANISASJON'. Below the navigation bar, there are buttons for 'REDIGER', 'INVITER BRUKERE', 'MEDLEMSKAPSFØRESPØRSLER', 'ENDRE EIER', and 'SLETT GRUPPE'. The main content area shows the group name 'K2' and its description 'Gruppe for Oslo Kommune'. There are also buttons for 'FORLAT DENNE GRUPPEN' (Leave this group) and 'DEL' (Share), along with social media links for Facebook and Twitter. The 'Gruppeinnhold' (Group content) section is visible at the bottom left, showing 'Alle resultater' (All results) and a list of items: 'Kart', 'Lag', 'Apper', 'Verktøy', and 'Filer'. There is also a 'Vis ArcGIS Desktop-innhold' (Show ArcGIS Desktop content) option.

The screenshot shows the 'Oversiktskart over lokasjoner for Øvelse Hovedstad' (Overview map of locations for Øvelse Hovedstad) in HavaAdmin. The map displays the Oslo region, including areas like 'Kolsås leir', 'Fornebu', 'Lutvann leir', and 'Kjeller'. The map interface includes a navigation bar with links for 'HJEM', 'GALLERI', 'KART', 'GRUPPER', 'MITT INNHOLD', and 'MIN ORGANISASJON'. Below the navigation bar, there are buttons for 'LAGRE' (Save), 'DEL' (Share), 'SKRIV UT' (Print), 'FORKLARINGER' (Explanations), 'MÅL' (Scale), and 'BOKMERKER' (Bookmarks). The map shows various locations marked with red dots and labels. The map interface also includes a search bar, a legend, and a scale bar. The map is titled 'Oversiktskart over lokasjoner for Øvelse Hovedstad' and is part of a 'Web Map av HavaK2'.

Erfaringer fra Øvelse Hovedstad – bruk av egen web-løsning for intern kommunikasjon og monitorering

Monitorering av andres disposisjoner (- Innhenting av skytjenester)

The screenshot displays the Oslofjord GIS web application interface. At the top, there is a search bar with the text "Søk etter kartobjekter...". Below the search bar is a navigation menu with options like "Navigering", "Søk", "Kart & Datakilder", "Utskrift & rapport", "Tegneverktøy", "Verktøy", and "Hjelp". The main interface is divided into several sections:

- Kartlag:** A panel on the left containing a list of layers and their visibility settings. The "points" layer is currently selected and highlighted in blue. Other layers include "Kvikkleire - faregrad", "Kvikkleire - risiko", "Kartlagt område", "LokaliseringFMOA_MapService", "Fylkesmann_ny_lokalisering", "Fylkesmann_ny_lokalisering", "aadt", "Oversiktskart_ØvelseHovedstad", and "Temadata".
- Map:** A central map showing the Oslo region with several red dots indicating specific locations. The dots are labeled with names such as "Kolsås Leir", "Fornebu", "Sjursøya", "Ljansbruksveien", "Øvre Ljan", "Lutvann", "Finstadjordet", and "Kjeller".
- Map Controls:** A scale bar at the bottom left indicates 5mi and 10km. There are also controls for "X:" and "Y:" coordinates.

Erfaringer fra Øvelse Hovedstad – bruk av egen web-løsning for intern kommunikasjon og monitorering

Kommunikasjon av egne disposisjoner

Oslofjord GIS

Søk etter kartobjekter...

The screenshot displays the Oslofjord GIS web application interface. The top navigation bar includes 'Navigering', 'Søk', 'Kart & Datakilder', 'Utskrift & rapport', 'Tegneverktøy', 'Verktøy', and 'Hjelp'. The 'Tegneverktøy' (Drawing Tools) section is active, showing options for 'Punkt', 'Polygon', 'Sirkel', 'Tekst', 'Frie hånd', 'Rektangel', 'Ellipse', 'Angre', 'Linje', 'Pil', 'Trekant', 'Gjør om igjen', 'Rediger tegning', 'Fjern tegning', and 'Fjern koordinater'. The main map area shows a satellite view of a region with a yellow text label 'FMOA til Norges vel' and a red dot labeled 'Kjeller'. The left sidebar contains a 'Kartlag' (Layers) panel with a list of layers, including 'LokaliseringFMOA_MapService', 'Fylkesmann_ny_lokalisering', 'aadt', 'Oversiktskart_ØvelseHovedstad', 'points', 'Temadata', 'Befolkning', and 'Forurensning'. At the bottom, there is a scale bar showing 2500ft and 1km, and coordinate fields for X and Y.

Erfaringer fra Øvelse Hovedstad – bruk av egen web-løsning for intern kommunikasjon og monitorering

Kommunikasjon av egne disposisjoner og informasjon

Oslofjord GIS

Søk etter kartobjekter...

Embetsoppdrag (MD)

- bidra til kompetanseutvikling i kommunene innen geodata – med spesielt fokus på innsamling og bruk av miljødata
- veilede og støtte kommunene og regionale sektormyndigheter i geodataspørsmål knyttet til egen sektor og bidra til at disse har tilgang på oppdatert geografisk miljøinformasjon
- i samarbeid med Statens kartverk bidra til at kommunene følger opp bestemmelsen i plan- og bygningsloven § 2-1 om kart og stedfestet informasjon, som innebærer oppfølging av krav til det offentlige kartgrunnlaget (DOK)

Geodataplan

- Fylkesmannen skal være pådriver og spille en aktiv rolle i fylkets geodataaktiviteter

Kort oppsummering

- Spennende konsept
- Har potensiale
- Suksesskriterier(?)
 - Både GIS-medarbeider og fagmedarbeider (beredskap/planlegger med mer) fra samarbeidende etat må delta
 - Bruk av lik programvare
 - Godt tilrettelagte data

Kort oppsummering

- Forbedringspunkt (?)
 - Noen «prefabrikkerte» analyser som kan videreutvikles underveis.
 - Programvareleverandører (GIS-analysespesialister) bør være mest mulig tilgjengelig under gruppeoppgavesesjonene.
 - Fag-medarbeiderne (beredskap/planlegger med mer) bør ha et eget (gruppe-) opplegg mens GIS-folket «knotter»(evt. knoter)